

የሃገራችን ወቅታዊ ችግሮችና መፍትሔዎቻቸው

አሁን በሃገራችን ያሉት ችግሮች በዛ ያሉ ናቸው፤ የተለያዩ ችግሮች ቢሆኑም አዲስና ዛሬ የመጡ፤ ከዚህ በፊትም ታይተው የማይታወቁ፤ ወይም መፍትሔ የሌላቸው ችግሮች አይደሉም። ቅን ፍላጎት ካለ ቶሎ መፍታት ይቻላል።

መፍትሔዎቹ እነዚህ ናቸው ብለን ከማቅረባችን በፊት ግን በሃገራችን ያሉት ችግሮች ምንድናቸው ብለን መጠየቅና በዝርዝር ለይተን ማስቀመጥ ይገባል። ዋናው ችግር ብለን የምናየው አሁን በተለያዩ ቦታዎች በመከሰት ላይ ያለው ለሰላም መደፍረስ ምክንያቱ ምንድነው ብለን በመጠየቅ እንጀምራለን።

ይህ የሰላም መደፍረስ በተለያዩ ቦታዎች የተነሳበት ዋናኛ ምክንያት ከበላይ የሚታይ ምልክት ወይም (ሲምቶም symptom) በተለያዩ ጎሳዎች የሚነሳው ግጭት ሲሆን፤ ይህ ከላይ የሚታይ እንጂ ከውስጥ ሌላ ድብቅ ሕመም እንዳለ ግልጽ ነው። ድብቅ ሕመም የምንለውም አንድ ብቻ ሳይሆን ተደራራቢ ሕመሞችም ሊኖሩ ይችላሉ። ከነዚህም በስተጀርባ ሌሎች ጥልቅ ምክንያቶች አሉ። ሕመሞቹም ከብዙዎቹ በጥቂቱ፡-

1. የፌዴራል መንግሥቱ ድክመት
2. የመሪዎች ብቃት ማጣትና የበጎ/የመልካም አስተዳደር ጉድለት
3. ሥራ አጥነትና ድክነት፤
4. ከውጭ ሃገር ያሉት ተቃዋሚ ቡድኖች የሚጫወቱት አፍራች ሚና፤
5. የሕግ ክፍል ከመንግሥት አስፈጻሚው ክፍል ነፃ ያለመሆን
6. የፌዴራሊዝም አወቃቀር ጉድለት

ናቸው ብለን ለመነሻ ያህል ብንጀምር ለጊዜው በቂ ነው። የመጀመሪያዎቹ ዐራት ነጥቦች ወቅታዊ ችግሮች ሲሆኑ፤ አምስተኛውና ስድስተኛው ደግሞ ወቅታዊ መስለውም ባይታዩ ከውስጥ የተደበቀ በሽታ ሆነው ዘላቂ መፍትሔ የሚያስፈልጋቸው ጉዳዮች ናቸውና በክፍል ሁለት እናቀርባቸዋል። እንግዲህ የመጀመሪያዎቹን ሁለት ነጥቦች እንመልከት፡-

የጥንቱ የጎሳዎች ችግር ከብዙ በጥቂቱ ተፈትቷል፤ ይኸም ማንም ጎሳ ከዚህ በፊት ያልታየ ነጻነት አግኝቶ ራሱን በራሱ የሚተዳደርበት “ክልል” አንዳለው፤ የገዛ ጎሳው መሪዎች፤ ዳኞች፤ የፖሊስ ሃይል... ወዘተ እንዳለው ግልጽ ነው። ይህ ሁሉ እውነትነት እያለው፤ “ክልል” የሚለው ቃል ምን እንደሆነና ምንስ እንደሚያስከትል፤ አንድ የአዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ መምህር በዩ-ትዩብ (Youtube) በሰጡት ገለጻ ዘርዘረውታል። ክልል ማለት በደርግ ዘመን ኬላ

ተተክሎ ከቀበሌ ወደ ቀበሌ እንኳን ሰው እንዳይዘዋወር በመጠበቅ ቁጥጥር እንደነበረው ዓይነት ባይሆንም በሰው አዕምሮ “ክልል” የሚል ቃል የሚሰጠው አስተሳሰብ ከዚያ ብዙም ያልተለየ ነው። ለዚህም ነው ከዚህ ክልል ወጡልን እየተባለ አንዱ ጎሳ ከሌላው ጎሳ ሲተራመስና ሲጣላ የሚገኘው። ስለዚህ በሕገ መንግሥቱ ሰነድና በመንግሥት አሠራር፣ በቃልና በተግባር “ክልል” የሚለው ቃል ወጥቶ “ብሔር” ወይም “ቤት” በሚል ቃል ቢተካ የተሻለና ደግ አስተሳሰብ እንደሚያስከትል አይጠረጠርም። አስቀድሞ በሰው አስተሳሰብና አዕምሮ የዋለና ያደረ ነገር ቀጥሎ በተግባርም ይውላል።

ከዚህም ቀጥሎ መንግሥት ለዚህ ጉዳይ ጥብቅ ትኩረት ሰጥቶ በጋዜጣ፣ በሬድዮና ቴሌቪዥን ተደጋጋሚ መልእክት እያስተላለፈ፣ “ሃገር የጋራ ነው፣ ሃይማኖትና ጎሳ ግን የግል ናቸው!” የሚል መርህ በሕገ መንግሥቱ እንዳለ ሀዘቡ እንዲውቀውና እንዲያምንበት ማድረግ፣ ሃገሪትዋን ለሁሉ ኢትዮጵያዊ እኩል የምትደርስው፣ በደማቸውን አፍስሰውና ዓጥንታቸውን ከስክሰው፣ ታላቅ መስዋእት ከፍለው ያቆዩልን የጥንት ወላጆቻችን ከሁሉም ብሔሮች ቅልቅል የተውጣጡ እንጂ የዚህ ወይም የዚያ ብሔር ብቻ እንዳልሆኑ ታውቆ፣ አንዱ ጎሳ ሌላውን ከዚህ ውጣ ማለት ፍጹም እንደማይችል፣ ማንም ኢትዮጵያዊ በገዛ ሃገሩ የመዘዋወር ሙሉ ነፃነት ስላለው፣ ዓቅሙ እስከ ቻለለት ድረስ የትም ብሔር/ቤት ሄዶ ሊነግድ፣ ሊያርስ፣ ወይም ማንኛውንም ዓይነት ሕጋዊ ሥራ መሥራት እንደሚችል ማስተማርና በተግባርም እንዲውል ማድረግ፣ ይህንን የሚቃወም ማንም ሰው ሲኖር ደግሞ ተገቢውን ሕጋዊ ቅጣት እየቀጡ ሕዝብን ዘወትር ማስተማር ያስፈልጋል።

ለአንድ ዜጋ የሕይወቱና የንብረቱ ዋስትና የማይጠብቅ የፌዴራል መንግሥት ደካማ ነው። በየብሔሩ በዜጎች ላይ ከባድ ጥቃት ሲደርስ እየታየ የፌዴራሉ መንግሥት ድክመት ተደጋግሞ የተጋለጠው፣ “ክልሉ ራሱ ችግሪን እኔው እፈታዋለሁ ብሏል...” እያለ እጁን አጣጥፎ ሲቀመጥ ነው። የብሔሩ ችግር ብሔሩ ራሱ ቢፈታው’ማ ኖሮ በዜጎች ላይ ግድያና የንብረት መቃጠል፣ ያልሞቱትም እየተባረሩ ለስደት እስከ መዳረግ መቸ በተደረሰ ነበር? ይህ ዓይነቱ በደል ከደረሰ በኋላ ግን የፌዴራሉ መንግሥት የብሔሩን መሪ ሽሮ ብልሽቱን የሚያርም፣ ሰባራውን የሚጠግን መሪ በቶሎ መተካት ይገባዋል።

በመሪዎች ብቃት ማጣትና በበጎ ወይም መልካም አስተዳደር ጉድለት ብዙ ችግሮች ይከሰታሉ። የመሪዎች ብቃት በምን ይለካል? መለክያው ይህን ትምህርት ተምረዋል፣ ይህንን ኮርስ ወስደዋል... ወዘተ የሚሉት ፈ.ሊ.ጥ ሊሆን አይችልም። ይህ ብቃት የሚለካው በሁለት ነገሮች ነው። የሚያስተዳድሩት

ወይም የሚመሩት ወረዳ ወይም ክፍለ ብሔር በሰላም ሲንቀሳቀስና ሲለማ መገኘቱ ብቻ ነው። ከዚህ የተሻለ ሌላ መለክያ የለውም። በአንድ ቦታ ሰላም ከደፈረሰ፣ ዕድገትና ልማት ከሌለ፣ የዚያ ቦታ መሪ ብቃት የለውም ለማለት ይቻላል። በጎ አስተዳደር በባለስልጣኖች አፍ እንዲሁ እንደዘፈን ሲደጋገምና ሲወራ መስማቱ፣ እነዚህን ሁለት ነገሮች እስካላካተተ ድረስ ፍሬ ቢስ ነው።

ይህም ወደ ሦስተኛው ነጥብ ይወስደናል፡- ሥራ አጥነትና ድክነት እንዴት ይወገዳሉ? አንድ የወረዳ ወይም የብሔር መሪ ብቃት ካለው እንደምንም ብሎ የሚያስተዳድራትን ክፍል ሰላም የሚሰፍንባትና የምታድግበትን መንገድ ሌት ተቀን አጥንቶ፣ ፈልጎ፣ ተመራምሮ በተግባር ያውላል። ከዚህ በቀር ሌላ ዓላማ አይኖረውም። ይህንን ከማድረግ ይልቅ ግን የራሱን ኪስ የሚሞላ፣ የራሱንና የቤተሰቡን ጎተራ የሚያዳብር ሆኖ ሲገኝ፣ ማንም የሕዝብ ሃላፊነት የተረከበ የአመራር አባል ከሕግ በታች ነውና፣ በሙስና ተከስሶ መቀጣት ይገባል።

አሁን ከዐራተኛው ነጥብ ላይ ደረስን። ይህም ከውጭ ሃገር ያሉት ኢሳትና ሌሎች ተቃዋሚ ቡድኖች የሚጫወቱት አፍራሽ ሚና ነው። ከውጭ ሃገር ያሉት ተቃዋሚ ቡድኖች ሁሉም ባይባሉ፣ ከሞላ ጎደል፣ በግብፅ፣ በሻዕብያና፣ በድሮ የደርግና የፊውዳል መንግሥት ርዝራዦች ትብብር የሚንቀሳቀሱ ለመሆናቸው በተደጋጋሚ በማስረጃ ታይቷል፣ ተረጋግጧል፣ የሚያጠራጥር ጉዳይም አይደለም። ለዚህም ሁለት መፍትሔ አለው፡-

አንደኛ ይህንን ሓቅ ለኢትዮጵያ ሕዝብ በጋዜጣ፣ በሬድዮና በቴሌቪዥን አዘውትሮ ማስረዳት። ሕዝብ ዋነኛ ጠላቱ ማን እንደሆነ ለይቶ እንዲያውቅ ማድረግ፣ በኢሳት ይሁን በሌላም የብዙሐን መገናኛ በሚቀርብ የሐሰት ወሬ የማይበገር ብርቱ ዜጋ ለማፍራት፣ መፍትሔው በመንግሥት እጅ ባሉት የብዙሐን መገናኛ ዘዴዎች ተጠቅሞ ሕዝብን ማስተማርና ማንቃት ይገባል።

ይህ ግን ሁለተኛ ክንፍ እንዲኖረው ያስፈልጋል፣ ሁለተኛውም ክንፍ እንደ ኢሳት የመሰለ፣ ወይም ከዚያ የበለጠ ብርቱ የዓለምአቀፍ የተሌቪዥን አውታር ዘርግቶ፣ ኢሳት ሆነ ሌሎች ቡድኖች የውሸት ፕሮፓጋንዳቸውን ሲነፉ፣ ውሸቱን አጋልጦ በመላ ዓለም ላሉት ኢትዮጵያውያንና ለሌሎችም ወገኖች ሐሰቱን በመቃወምና እውነቱን አጉልቶ በማቅረብ መታገል ነው። የሐሰት ፕሮፓጋንዳ ሲደጋገም መንግሥት ምንም መልስ ሳይሰጥ ከቀረ፣ ሰሚው፣ “እውነት መሆን አለበት” ብሎ ይቀበለዋል። በሰሚውም መፍረድ አይቻልም። ስንፍናው ከመንግሥት ነው።

ይቀጥላል...
ገ/አ. ጎርፉ።